

[REDACTED]

GENERALDIREKTØREN

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
www.dr.dk

Maria Rørbye Rønn
D +45 3520 8012
E mrr@dr.dk
19.12.2011

Kære [REDACTED]

Du har den 23. november 2011, klaget på vegne af KLF, Kirke & Medier over manglende advarsel og voldsomme effekter i krimiserien *Broen*, der blev sendt på DR1 samme dag kl. 20.00. Efter at DR1-chefen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Generaldirektør

Kopi: Journalen

Redaktionschef Marianne Blichfeldt
Advokat Peter Skov
Kanalchef, DR1 Lotte Køhler Lindegaard
Mediedirektør Gitte Rabøl

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klage over manglende hensyn til børn ved udsendelse af

dramaserien *Broen* på DR1 den 23. november 2011 kl. 20.00.

Det 9. afsnit af krimiserien *Broen* blev sendt på DR1 den 23. november kl. 20.00. I afsnittet så man bl.a., hvordan den ene hovedpersons kone samt børn i 6 til 10-årsalderen blev kidnappet af morderen og låst inde i en hytte efter at moren havde fået stukket en afmonteret håndgranat i hånden.

Den 23. november 2011 klagede Landsformand i KLF, Kirke & Medier [redacted] til lytter- og seerredaktøren. I klagen hed det:

*"Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi fra KLF, Kirke & Mediers side længe har været stærkt utilfreds med, at DR med mellemrum har sendt dramaserier søndag aften og nu også onsdag aften, som efter vores mening ikke bare er uegnede for børn, men også direkte skadelige. Når vi eller andre har bemærket det over for DR har standardsvaret været, at DR ikke sender udsendelser, der kan skade børn, når man må formode, at børn normalt ser tv, og hvis udsendelserne skulle være uegnede for børn, så advarer man. I aftenens første afsnit af *Broen*, der blev sendt fra kl. 20, blev de ikke advaret mod, at serien rummede scener, som kunne være uegnede for børn, på trods af at en af hovedpersonerne, som man vel skulle identificere sig med, blev skudt. Men det, der især har fået mig til at reagere denne gang, er den skærpende omstændighed, at vi ca. 40 minutter inde i afsnittet oplever, hvordan hovedpersonens børn tages til fange og udsættes for stærkt angstskabende hændelser: Moren får stukket en afmonteret håndgranat i hånden af morderen, hvorefter familien spærres inde. At sende en sådan angstprovokerende scene på et tidspunkt, som man må betragte som et, hvor mindreårige normalt ser tv, er stærkt kritisabelt. Mere end 100.000 børn op til og med 15 år ser ifølge Gallups seermålinger i perioden fra 1/1 2010 til 30/9 2011 TV i dette tidsrum. Derfor vil jeg hermed klage over aftenens første episode. Den burde slet ikke have været vist inden kl. 21."*

Den 24. november 2011 oplyste lytter- og seerredaktøren klager om, at han havde videresendt klagen til besvarelse hos kanalchef for DR1, Lotte Køhler Lindegaard.

Den 2. december svarede Lotte Køhler Lindegaard klager. Her stod der bl.a.:

*"Du kritiserer DR1 udsendelsen *Broen* afsnit 9 og især, at der ikke blev advaret mod, at afsnittet rummede scener, der kunne være uegnede for børn. Jeg har undersøgt sagen, og desværre har du ret i, at der ikke blev advaret inden afsnit 9. Det er en fejl, og det beklager jeg virkelig! Ved alle andre afsnit er der blevet advaret inden visning."*

I forhold til placeringen klokken 20:00, så er det vores holdning, at vores store prestigefulde dramaserier skal ligge, hvor flest ser TV og derfor kan få glæde af dem. Men det er klart, at vi altid skal forholde os til, om serierne er for voldsomme til kl. 20:00. Det mener vi ikke, at Broen er. I Broen er det, det mildest talt umage dansk-svenske makkerpar Saga og Martin, som er omdrejningspunktet. Det er deres forskelligheder og tilgang til opklaringen, der giver serien sit liv. Men et "krimidrama" uden "krimi" og "drama", og uden en sag at opklare, er ikke særlig spændende.

Jeg vil i øvrigt lige orientere dig om, at vi ikke alene diskuterede Broens placering internt, men også testede den blandt forældre med hjemmeboende børn inden premieren. Testene bekræftede os entydigt i, at Broen kunne sendes kl. 20:00.

Vi vil fortsat vurdere indholdet af de konkrete udsendelser, når vi laver sendeplanen. Og det er klart, at hensynet til børn og unge er væsentligt, når man beslutter hvilke film og serier, der skal sendes hvornår."

[redacted] var ikke tilfreds med svaret og skrev samme dag til Lotte Køhler Lindegaard og bad samtidig lytternes og seernes redaktør behandle klagen:

"Det glæder mig, at DR beklager den manglende advarsel. Men ellers må jeg sige, at jeg er skuffet over den manglende erkendelse af det, der er mit væsentligste klagepunkt. Undskyld mig - men når du skriver, at "...et "krimidrama" uden "krimi" og "drama", og uden en sag at opklare, er ikke særlig spændende.", så undervurderer du ærligt talt mine åndsevner. Spænding eller afspænding er ikke sagen. Netop det, at mindreårige børn så direkte og eksplicit inddrages i de voldsomme begivenheder, er helt anderledes end tidligere i DR's dramaserier. Og det er den omstændighed, der gør afsnittet uegnet det pågældende tidspunkt. Jeg anfægter ikke DR's ret til at lægge de store dramasatsninger på et tidspunkt, hvor børn normalt ser tv, men samtidig må jeg bare erkende, at jeg ikke har særlig stor tillid til DR's forsikringer om, at man har børns tarv in mente. Jeg vil anmode Jacob Møllerup om at vurdere sagen."

Jeg har nu gennemgået sagen og afleverer hermed min indstilling:

DR har allerede erkendt og beklaget, at der ikke blev advaret før niende afsnit af Broen. Advarslen om at serien var uegnet for mindre børn var ellers givet før alle øvrige afsnit – og medtaget i alle DR's programoversigter. Der er således tale om en enkeltstående fejl. Den er imidlertid særlig uheldig, fordi afsnit ni var det voldsomste af de afsnit, der blev sendt kl. 20.00.

[redacted] fremhæver i sin kritik af sendetidspunktet især scenen, hvor mor og børn er indespærret i en hytte med en afmonteret håndgranat. Selve handlingen er således meget voldsom, men spørgsmålet er, om afsnittet er skadeligt for børn.

I vurderingen heraf er det afgørende ikke alene selve handlingen men nok så meget det samlede filmiske udtryk.

I sin vurdering af TV2-serien *Den som Dræber* beskrev Medierådet for Børn og Unge den række af faktorer, de havde lagt vægt på i en tilsvarende vurdering.

Medierådet fremhævede bl.a. *"hurtigt klippede scener, med bl.a. korte klip af drabsofre og voldsepisoder"* og at der i samtlige af seriens afsnit var *"eksplicite og gentagende visninger af drabsofre (både fuld figur og zoomet ind på ansigt, blodige hænder og fødder etc.) [...] Ligesom forbrydelserne flere gange beskrives eksplicit af personerne."*

Udover lagde Medierådet vægt på, at serien foregik i et realistisk univers, der er genkendeligt for de fleste børn og unge, at serien er bygget op omkring dobbelt afsnit, således, at *"en uges mellemrum gør det svært for børn og unge at bearbejde den uforløste angst, afsnittet må afstedkomme hos den enkelte."* Og afslutningsvis blev det kritiseret, at der var tale om personlighedsnedbrydende vold, der kan virke særligt angstfremkaldende *"på børn og unge, der er i gang med at udvikle deres egen identitet og forståelse af mennesker og samfundet omkring dem"*.

I denne sag om *Broen* er det centrale scenen, hvor mor og børn er indespærret i en hytte med en afmonteret håndgranat. Her er klipningen langsom og udover et enkelt nærbillede af håndgranaten, er scenen præget af halvtotaler, der svækker identifikationen med karaktererne. I øvrigt spiller børnene en perifer rolle i serien. Spændingen omkring scenen med håndgranaten varer ca. 10 minutter og efter 7 minutter ved seerne, at hjælpen er på vej. Selve scenen hvor håndgranaten skal demonteres er også klippet i et meget roligt tempo, og denne gang er den spændingsskabende musik yderst lav og til sidst helt fraværende. I stedet for at øge spændingen med filmiske virkemidler er effekterne nedtonede..

Der er alligevel tale om scener, som givet kan virke skræmmende på nogle børn. Men det spørgsmål, der her skal vurderes, er om de ligefrem har været skadelige – om de har været så barske, at det ikke kan sendes kl. 20.00 uanset om der advares.

Hvis man tager udgangspunkt i Medierådets kritik, er der primært risiko for skadevirkninger, når der sker en sammenblanding mellem eksplicit vold, stærk identifikation og manglende mulighed for forløsning. Det er ikke tilfældet i *Broen* generelt og heller ikke i scenen med håndgranaten.

Konklusion

Det er meget beklageligt, at der ikke blev advaret om, at *Broen* var uegnet for mindre børn før 9. episode af serien blev sendt kl. 20.00 på DR1. Redaktionen har selv erkendt dette og indskærpet procedureerne omkring advarslerne.

Med forbehold for denne manglende advarsel var det forsvarligt at sende Broens 9. afsnit kl. 20.00 på DR1. Afsnittet var nok uegnet for mindre børn, men der er ikke grund til at antage, at det var skadeligt. Den relativt rolige klipning, det relativt afdæmpede lyd- og billedsprog og fraværet af udpenslet vold medvirker alt sammen til, at Broen ikke bør kategoriseres som skadelig for børn.

Jeg indstiller derfor, at klagen over sendetidspunktet afvises.

Jacob Møllerup, den 14. december